

LAUTOHI MO HO'O TAMA 'I 'API

NGAAHI FAKAKAUKAU KI HE NGAahi MATU'A MOE KAU TAUHI 'OE FANAU IIKI

READING WITH YOUR CHILD AT HOME – IDEAS FOR PARENTS OF YOUNG CHILDREN

'Oku mahu'inga 'a e lautohi

READING IS IMPORTANT

- Koe lautohi koe poto 'oku mahu'inga ma'u pe. 'I hotau maamani 'oe onopooni, ' 'oku toe mahu'ingaange ai.
- 'Oku ako 'a e fanau ki he mahu'inga 'oe lautohi 'i he 'enau sio ki he ngaahi memipa 'oe famili 'i he ngaue'aki e lautohi moe tohi nima 'i he ngaahi ngaue kehekehe faka'aho.
- Koe lautohi mo ho'o tama 'i 'api 'e tokoni ia ki ho'o tama 'i he ngaahi tafa'aki fakaako kehekehe 'i 'apiako.
- 'Oku sio 'a e fanau kiate koe 'i ho'o lautohi mo tohi nima 'i he mo'ui faka- 'aho - lautohi ke fiefia, ngaue'aki 'o ha fakahinohino kuki, hiki 'o ha lisi sopingi, hiki 'o ha kaati fai'aho pe lau 'oe ngaahi faka'ilonga hala. 'Oku ke ako'i ki ho'o tama koe lautohi moe tohi nima koe poto mahu'inga ia 'i he maama ni 'oe 'aho ni.
- 'Oku fa'a kole 'e he 'apiako ki he matu'a kenau fanongo ki he lautohi 'enau fanau 'i 'api. Koe founa lelei ia ki hono pou pou'i e lautohi ho'o tama. 'E ala kole ha ngaahi tohi mei he laipeli 'i ho 'apiako pe koe laipeli 'i ho feitu'u.
- Fakapapau'i 'e ako ho'o tama ke lau-tohi.

Koe me'a teke lava 'o fai 'i 'api ke tokoni

WHAT YOU CAN DO AT HOME TO HELP

- Ngaue'aki ho 'ulungaanga maheni. Faka-kau e fanau 'i he ngaahi talanoa faka-'aho.
- Lautohi le'olahi ki he fanau. 'E tokoni ia kiate kinautolu ke ako e ngaahi lea 'oe ngaahi tohi pea 'e fakalotolahi'i kinautolu kenau fiefia 'i he ngaahi tohi moe lautohi.
- Talanoa ki he ngaahi tohi, lautohi faka-taha pea 'ai e lautohi ko ha me'a 'oku fakafiefia mo fe'inasi'aki.

- Fakapapau'i 'oku lahi e kalasi kehe - kehe 'oe ngaahi me'a ke lautohi ai ho'o tama 'i 'api, talanoa fa'u moe talanoa mo'oni.
- 'Oku mahu'inga ke lautohi ki ho'o tama 'i he lea 'oku ngaue'aki 'i 'api kapau 'oku 'ikai koe lea faka-Pilitania ho'o 'uluaki lea. 'Oku tala 'e he taukei koe ngaue'aki ho'o lea 'i 'api 'e tokoni ia ki ho'o tama ke ako ke lautohi 'i he lea faka-Pilitania.
- Feinga ke 'oua 'e maumau'i 'e he tele-visone 'a e taimi lautohi. 'Ai ha taimi makehe ki he lautohi mo ho'o tama, mama'o mei he fakahoha'a.
- Fanongo ki he lautohi ho'o tama 'i he 'aho kotoa, tatau ai pe ka ko ha taimi nounou.
- Foaki ha ngaahi tohi ko e ngaahi me'a-'ofa pe ngaahi me'a fakafiefia.

Ngaahi me'a ke tokoni ki he fanongo ki he lautohi ho'o tama

HINTS FOR LISTENING TO YOUR CHILD READ

- Kimu'a 'i he lautohi, talanoa fekau'aki moe takafi, hingoa 'oe tohi, ngaahi fakataaa, pea fetalanoa'aki pe koeha e me'a 'oku ngali 'uhinga ki ai e tohi.
- Lolotonga e lautohi, fetalanoa'aki ki he me'a kuo a'u ki ai e talanoa pea mo feinga ke mate'i pe koeha e me'a 'e hoko ki ai (e talanoa).
- Hili e lautohi, talanoa mo fakafehu'i fekau'aki moe talanoa moe ngaahi faka- tataa.
- 'I he taimi 'oku lau fakataha ai ha tohi 'oku faingata'aange, taufetongi. 'E lava e kau toki fuofua lautohi kenau lau e ngaahi konga 'oku toutou haa pea koe kau lautohi 'oku taukeiange tenau lava 'o lau ha palakalafi pe ko ha peesi.
- 'I ha a'u ki ha fo'ilea 'oku 'ikai 'ilo'i:

Tatali si'i ke 'i ai ha taimi ki ho'o tama ke fakakaukau'i e fo'ilea..

Faka'ai'ai

- foki ki he kamata'anga 'oe setesi pe lau fakalaka 'i he fo'ilea faingata'a ki he ngata'anga 'oe setesi
- vakai ki ha faka'ilonga 'i he fakataaa pe koe ngaahi fo'ilea
- vakai ki he 'uluaki mata'itohi pea fakakaukau'i pe koeha nai e fo'ilea
- 'eke "'Oku 'uhinga 'eni?'"
- feinga ke fakaongo atu e fo'ilea
- kapau 'e fiema'u, tala e fo'ilea ki ho'o tama

Fakahikihiki'i ho'o tama 'i he 'ene feinga, tatau ai pe kapau 'oku 'i ai ha ngaahi fehalaaki.

Koe me'a lau mo fai

WHAT TO READ AND DO

- Fai mo toe fai 'a e ngaahi talanoa kehekehe kau ai e ngaahi talanoa manakoa, fananga, ngaahi palani 'o ha fo'i faiva, ngaahi ongoongo fakalotofonua moe hisitolia fakafamili.
- Fai e fanga ki'i va'inga hange " 'Oku ou lava 'o sio ki he me'a 'oku kamata'aki'a e 'd'."
- Kole ki ho'o tama ke ne lau atu e fanga ki'i fakahinohino kuki ma'ama'a lolotonga ho'omo kuki fakataha.
- Lau e ngaahi komiki, makasini, fanga ki'i talanoa nounou, maau moe fanga ki'i talanoa fakaiku ongo-tatau kau ai moe fanga ki'i talanoa pehe ma'ae fanau.
- Fai e fanga ki'i va'inga 'oku ngaue'aki e ngaahi fo'ilea (crosswords/word puzzles).
- Lau e polokalama TV kimu'a pea toki sio 'i ha polokalama.
- Sio fakataha ki he fanga ki'i la'ipepa 'i he puha meili.
- Lau e ngaahi fakahinohino moe faka-'ilonga 'i he taimi faka'uli moe sopingi.
- Lau mo tohi e fanga ki'i nouti moe tohi ki he kau memipa 'oe famili.
- Kaunga-va'inga (board games) fakataha mo lau e ngaahi tu'utu'uni 'oe va'inga.
- 'Ai ke ma'u e ngaahi mata'itohi pelesi- tiki, kuleioni, peni vahevahe, peni moe pepa.

Pea ke manatu'i . . .

AND DO REMEMBER . . .

- Alea'i e 'uhinga 'oe ngaahi talanoa moe ngaahi fo'ilea.
- Faka'ai'ai ho'o tama ke lautohi 'i he feitu'u kotoa pe pea 'i ha fa'ahinga taimi pe.
- 'Ai ke sio ho'o tama kiate koe 'oku ke fiefia 'i ho'o lautohi.
- 'A'ahi mo ngaue'aki e laipeli 'oku ofi atu kiate koe. Kole ha ngaahi tohi kiate koe pea pehe ki ho'o tama.
- Talanoa ki he faiako lokiako ho'o tama pe koe puleako ki ha toe tokoni mo ha fale'i.
- Fiefia 'i he lautohi. 'Oku totonu ke fakafiefia.

Fetu'utaki ki he 'apiako 'i ho feitu'u ki ha toe fakamatala ki he founa te ke lava 'o tokoni ai ki he lautohi ho'o tama.